

روز شمار انتخابات

اتاق بازرگانی، باید‌ها ونباید‌ها

سعید بزرگی . استاد دانشگاه

● صحبت از جوانان و حضور فعال آنان در عرصه‌های اقتصادی ابزاری جدید است که در دست بسیاری قرار گرفته تا با استفاده از آن پله‌های نردبان خود را مستحکم‌تر کنند و سپس از عبور از این پله‌ها از پاد ببرد که پای خود را بر کدام پله‌ها نهاده‌اند تا به سکوهای کنونی برسند. این روند در بسیاری از صحنه‌های اجتماعی به‌وضوح دیده می‌شود و کار را به‌جایی رسانده که در میان جوانان صحبت از توانمندسازی و ایجاد فرصت برای آنان به یک ضرارزش تبدیل شده است، چراکه کار تنها در حد صحبت و شعار باقی‌مانده و اقدام عملی و جدی‌ای تاکنون دیده نشده است. جوانان فصال و توانمند که امروزه به‌دلیل تغییرات ماهوی در ساختارهای تجاری و اجتماعی، عناصر اصلی هر حرکت موثری در کشور هستند، به‌دلیل اصرار برخی از پیشکسوتان برای ماندن در مناصب اصلی، هنوز امکان حضور و بروز مناسب را در عرصه‌های تجاری و اجتماعی و ساختارهای موثر قدرت نیافته‌اند. تجربه نشان داده، در بسیاری از این مناصب، حضور حداقلی جوانانی که به پشتوانه تلاش وافر خود و حمایت گروهی کوچک از پیشکسوتان امکان اراییه توانمندی‌های خود را یافته‌اند، حضوری موفق و بسیار موثر بوده است. در این شرایط حمایت از حضور جوانان در عرصه‌های اقتصادی و علی‌الخصوص حضور آنان در هیات‌های نمایندگان اتاق‌های بازرگانی می‌تواند راهکاری مناسب برای ایجاد فضای فعالیت برای جوانان باشد، چراکه در هیات نمایندگاند جوانان تحصیل‌کردن و بسیار توانمند، می‌توانند در کنار پیشکسوتان، انرژی، تخصص، کارآمدی و روزآمدی را به عرصه اقتصاد بازگردانند و رکود و جمود فعلی که بر بسیاری از بخش‌های اقتصادی حاکم است را درهم‌شکنند و فضا را برای حرکت به‌سمت روش‌های نوین مدیریت و بازرگانی باز کنند. این تحول نیاز اصلی در عرصه اقتصاد کشور و علی‌الخصوص در بخش خصوصی است. اصلی‌ترین دلیل برای عدم‌کارآمدی روش‌های گذشته، شرایط فعلی حاکم بر بازارهای اقتصادی و عدم‌توسعه‌یافتگی در حوزه بخش خصوصی است و این مهم را یادآوری می‌کند که فضای اقتصاد کشور نیازمند نیرو و تفکراتی جدید است. به‌نظر می‌رسد زمان آن رسیده که با را از لقلقه‌های زبانی شعارگونه فراتر گذاشته، فضا را برای حضور جوانان در عرصه‌های مدیریتی و اقتصادی بازکنیم. اینکه هرروزه بر فرار مغزها تاکید کنیم و راه حضور آنها در عرصه‌های مدیریتی را بسته نگاه داریم، به نظر منطقی نیست. در وجهی دیگر، تفکر حاکم در برخی از اتاق‌های بازرگانی در گذشته به شکلی بوده که برای فرار از ارسال مانده پایان سال بودجه اتاق و صدا البته با تصویب هیات نمایندگان، اقدام به خرید باغ و خودرو برای اتاق‌ها کرده‌اند. آیا به‌راستی اتاق‌های بازرگانی نیازمند این تعداد خودرو و باغ هستند. ریشه این اقدامات در آنجا است که عدم‌حضور خلاقیت باعث شده روش‌هایی این‌چنین در اداره اتاق‌های بازرگانی به‌کار گرفته شود. مشکل دیگر در اتاق‌های بازرگانی عدم‌توجه به قانون اتاق‌ها و دلیل تشکیل آن است. اتاق‌های بازرگانی به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی تشکیل شده‌اند و در زمان تشکیل، دلیل اصلی برای تشکیل اتاق بازرگانی حمایت از بخش خصوصی بود تا با دراختیار داشتن یک‌نهاد قدرتمند و تریبونی قوی بتوانند در اقتصادی که بخش اصلی آن دولتی است، از حداقل حقوق قانونی خود بهتر دفاع کند. همه افراد منسوب به دولت برای کسب کرسی‌های اتاق در تمام کشور، به شکلی است که درصورت تحقق می‌توانند اتاق را به‌طور کامل از مسیر تعریف‌شده خود خارج و به ابزاری جدید در‌دست دولت بدل کند.با حضور چهره‌ای مانند دکتر نهاوندیان در دولت جدید، امید این بود که با نگاه ویژه‌تری به اتاق‌های بازرگانی نگریده و تلاش شود اتاق‌های بازرگانی با به‌دست‌آوردن موقعیت حقیقی خود در راستای اهداف تعریف‌شده برای اتاق‌ها کام‌های موثرتری بردارند. به امید آنکه هیات‌های نمایندگی اتاق‌های بازرگانی کشور در دوره جدید، از بخش خصوصی حقیقی و به دور از رانت‌ها و ویژه‌خوارها تشکیل شود و فضای بیشتری برای حضور جوانان در این عرصه به‌وجود آید.

کدر

تهدید جدی ریزگردها برای تاسیسات برقی

● مهر: حمید چیت‌چیان ظهر روز پنجشنبه در جمع خبرنگاران در ایلام اظهار کرد: قطعی برق شهرستان آبادان طی هفته‌گذشته بر اثر بارش‌های گردوغبار بوده که این‌مهم رسالت وزارت نیرو را برای مقابله با این حوادث دوجندان کرده است. وزیر نیرو با بیان اینکه قطعی برق آبادان از حوادث نادر و بی‌نظیر در حوزه انرژی کشور است، ادامه داد: این مقوله مورد بررسی کارشناسان وزارت نیرو قرار گرفته است. چیت‌چیان تصریح کرد: معضل ورود ریزگردها به کشور تهدیدی برای شبکه‌های برق مناطق غرب و جنوب‌غرب کشور است که باید در این رابطه چاره‌جویی لازم صورت گیرد.

ادامه از صفحه ۵

بانک به‌عنوان حافظ منافع سپرده‌گذاران باید چنین خطایی کند؟ چرا باید سرفصل مطالبات معوق را تغییر دهد؟

چون بانک چاره‌ای ندارد وگرنه همه مطالبات بانک به معوق انباشته‌شده تبدیل می‌شود.

خب تبدیل بشود.

آن وقت بانک‌ها زمین می‌خورند.

ک پس واهمه از اعلام زیان‌دهی وجود دارد درحالی‌که اصل بر شفافیت و صداقت در صورت‌های مالی است؛ بالاخره انتظار بر این است که اطاعات صحیح و واقعی منتشر شود.

درست است اما این پدیده مختص ایران نیست. در این شرایط باید مقوله disbanking مورد توجه قرار گیرد؛ به این معنا که فعالیت یک بانک را از یک تاریخ به بعد مورد توجه قرار دهند و گذشته بانک را از آن منفک کنند تا مسایلی گذشته به صورت جداگانه حل‌وفصل شود.

این گمانه وجود دارد که بانک مرکزی و بانک‌ها تمایلی به ارایه میزان واقعی مطالبات معوق ندارند.

معیار همه یکی نیست؛ چون تعاریف یکسانی از مطالبات معوق وجود ندارد. باید برای مطالبات معوق تعریف دیگری ارایه کرد. اما قبل از آن باید اجازه بدهند که آمار از بانک مرکزی بیرون بیایند نه اینکه هرکس یک آمار ارایه بدهد. با یک تعریف رسمی از مطالبات معوق می‌توان به این تشتت اعداد پایان داد و به یک عدد از میزان معوقات نظام بانکی رسید.

یعنی بانک مرکزی فرمول و تعریف مشخصی برای مطالبات معوق ارایه نکرده است؟

فرمول مشتت است. ما نیاز داریم بانک مرکزی وام‌های بی‌سرانجام (NPL) را تعریف و حرکت آنها را از جاری تا معوق به روشنی بیان کند تا همه بانک‌ها با آن معیار، مطالبات خود را اندازه‌گیری کنند.

ک پس مقصر این بی‌نظمی در ارایه اطلاعات دقیق آن‌هم بر سر معوقات، بانک مرکزی است؟

بگذارید بپرسم دیگری بگویم؛ فقدان یک تعریف جامع و همه‌گیر از وام‌های بی‌سرانجام موجب شده که مطالبات معوق چندگانه بیان شود که بیشترین وظیفه در اینجا متوجه بانک مرکزی است.

ک در این میان بانک‌ها هیچ گناهی ندارند و مقصر نیستند؟

چراکه نه. بانک‌ها پنهان‌کاری می‌کنند که این باید در نظارت‌ها مشخص شود.

ک چه دلیلی وجود دارد که بانک‌ها در قضیه مطالبات معوق پنهان‌کاری داشته باشند. چرا باید یک بانک سرفصل مطالبات را از معوق به جاری تغییر دهد؟ شاید نفع و امتیازی و بده‌ویستانی وسط باشد.

نه. این بازی خیلی به نفع بانک‌ها نیست. صرفه

بانک در این است که گردش منابع در آن زیاد باشد و مردم وجوه خود را به صورت بلندمدت به بانک

قرض بدهند اما خود بانک به مردم کوتاه‌مدت قرض

بدهد اما الان برعکس است و همه چیز وارونه شده

به‌طوری‌که بانک‌ها سپرده‌های یک‌ساله می‌گیرند و

به‌دنبال وصول وام‌های معوق ۱۰ساله نمی‌روند. پس

به‌نفع بانک‌ها نیست که چنین کاری را انجام بدهند.

ک پس بانکداران ما در بازار حرفه‌ای عمل نمی‌کنند؟

باید نگرش عمیقی روی بانکداری غیروبری داشته باشد. در سیستم بانکداری غیروبری، فقط یک نوع تسهیلات آن‌هم قرض‌الحسنه وجود دارد و مابقی همه مشارکت است. بانک‌ها برای پرداخت وام، تقاضای ارابه پیش‌فاکتور دارند؛ فاکتوری که به‌صورت کاملاً صوری صادر می‌شود و بر مبنای این فاکتور وام پرداخت می‌شود تا فرد رفع نیاز کند. پایه‌های تسهیلات‌دهی در ایران هم بر این اساس پایه‌گذاری شده است. بطور می‌توانیم انتظار داشته باشیم که همه‌چیز درست شود؟ از مقدمه بد نتیجه خوب حاصل نمی‌شود، متأسفانه مقدمه بانکداری در ایران زیبا نیست.

ک هم‌اینک نگرانی‌های بسیاری درباره موضوع مطالبات معوق نظام بانکی کشور به وجود آمده است. برای خروج از این بحران چه باید کرد؟

من نگران مطالبات معوق نیستم؛ من نگران این هستم که چه مطالباتی در آینده می‌توانند معوق شوند؛ چون آنها خطرناک هستند. باید از الان جلوی آنها را گرفت و بهداشت و اکسیناسیون لازم را در این فضا ایجاد کرد. باید سازوکاری فراهم شود تا از ایجاد معوقات جلوگیری کند. گروهی مثل حساب‌بران باید به بررسی تقاضای وام‌گیرندگان بپردازند و این اطمینان را به بانک‌ها بدهند که پیش‌بینی‌های فردمتقاضی وام، درست است و منجر به ارزش افزوده خواهد شد و زمانی که وام به متقاضی داده می‌شود، باز گروه دیگری تعقیب کند که وام اعطاشده در جای خودش مصرف شده است یا خیر. به‌عنوان مثال پیش آمده؛ برای آنکه برای یک دامداری وام بگیرند، ۵۰میلیون تومان هزینه می‌کنند و یک دامداری با دکوراسیون مربوطه درست می‌کنند و وقتی هم که وام را گرفتند، آن را جمع می‌کنند و می‌روند. بررسی، کنترل و نظارت بر تسهیلات بانکی بخشی از سیاست‌های پولی بانک مرکزی است که در این سال‌ها متأسفانه انجام نشده است.

ک این ذهنیت در مردم وجود دارد که مگر بانک‌ها در زمان اعطای تسهیلات، وثایق لازم را نمی‌گیرند.

پس زمانی‌که مطالبات به صورت معوق درآمد، بانکی می‌تواند با فروش وثایق، منابع را به بانک بازگرداند.

اقتصاد

بانک‌ها مطالبات خود را بزرگ می‌کنند

علیرضا آفرین، مدیرعامل بانک شهر

شود. بانک همچون حریم خانواده می‌ماند؛ خزینه نیست که هرکسی لُنگ ببندد و داخل برود. ما حق نداریم بدانیم فلان فرد در بانک چقدر پول دارد اما هم‌اکنون کاملاً این‌طور نیست، درحالی‌که باید قوانینی وضع شود که جلوی چنین اقداماتی گرفته شود. پس نیاز به این داریم که ساختار بانک مرکزی به‌عنوان این هم رانت است. می‌خواهید همیشه در رانت‌ها پول ببینید؟ متأسفانه ابزارهایی در محیط پولی ایران به‌کار می‌رود که این ابزارها را دانشگاه هاروارد هم نمی‌تواند طراحی کند. چنین ابزارهای پولی را هیچ دانشگاهی در دنیا به این زیبایی نمی‌تواند به تصویر بکشد.

من نگران این هستم که چه مطالباتی در آینده می‌توانند معوق شوند؛ چون آنها خطرناک هستند. باید از الان جلوی آنها را گرفت و بهداشت و اکسیناسیون لازم را در این فضا ایجاد کرد. باید سازوکاری فراهم شود تا از ایجاد معوقات جلوگیری کند

این روش ریسک بانک‌ها را تست می‌کنند. اخیراً در یک گزارش آمده بود که ۱۷ بانک آن‌هم در کشورهای اروپایی در این تست مردود شده‌اند. اگر چنین آزمون و تستی در بانکداری ایران به اجرا در می‌آید، آن وقت وضعیت بانک‌های ایرانی چطور بود؟ مردود نمی‌شدند؟

چون این مقوله مدنظر نبوده، بانک‌های ما در سنوات اولیه نمی‌توانند از آن عبور کنند و متوقف خواهند شد.

ک به اعتقاد یکی از مدیران پیشکسوت و قدیمی بانکی، اگر رقم مطالبات معوق بانک‌ها به صورت دقیق ارزیابی شود، آن وقت می‌توان تشخیص داد که آیا یک بانک به درجه ورشکستگی رسیده یا خیر.

آیا این گفته را تأیید می‌کنید؟

بانک‌ها اینقدر دارایی دارند که به این راحتی ورشکست نمی‌شوند، اما متوقف از استمرار در فعالیت است.

مک شیوه حساب و کتاب بانک‌ها در قضیه مطالبات معوق، نگران‌کننده و نادرست است. به طوری‌که بسیار شنیده شده که بانک‌ها در قضیه معوقات بانکی به گونه‌ای وارد بازی‌های حسابداری و حساب‌سازی شده‌اند. بعضاً حتی شنیده می‌شود صورت‌های مالی غیرواقعی بسته می‌شود. شما این مساله را قبول دارید؟

وقتی سررسید یک وام می‌رسد، باید آن را در طبقه‌بندی وام‌های سررسید گذشته آورد. در صورت عدم بازپرداخت این وام در دو الی سه ماه بعد، باید در طبقه‌بندی معوق قرار بگیرد و پس از گذشت شش‌ماه در طبقه‌بندی مطالبات مشکوک‌الوصول قرار خواهد گرفت. در طبقه سررسید گذشته بانک‌ها باید ۱۰درصد، در طبقه معوق ۲۰درصد و در طبقه مشکوک‌الوصول باید ۵۰درصد ذخیره‌گیری شود، حالا زمانی‌که مطالبه را از طبقه مشکوک‌الوصول به جاری تغییر می‌دهد و آن را تمدید می‌کند، باز هم باید ۵۰درصد ذخیره‌گیری کند اما بانک‌ها در اینجا ۱۰درصد ذخیره می‌گیرند و این آرایش حساب‌های بانک‌های ماست.

ک فکر می‌کنم این حرکت بانک‌ها مصداق بارزی از حساب‌سازی است. درست است؟

بانک‌ها به این طریق حساب‌های خود را آرایش می‌کنند؛ چون ناچارند که این کار را کنند.

ک موضوع حجم بالای مطالبات معوق که به‌اینک به مدغغه شماره یک نظام بانکی تبدیل شده؛ میراث دولت قبل است. عمده‌ترین علت افزایش حجم معوقات نظام بانکی را در چه عاملی می‌بینید؟

تسهیلات تکلیفی که از قبل وجود داشته، متأسفانه در دولت قبل رشد قابل توجهی پیدا کرد. تا وقتی تسهیلات تکلیفی داریم و وضعیت این تسهیلات مشخص نشده؛ نه تنها حجم مطالبات معوق کم نمی‌شود بلکه همچنان روند تصاعدی خود را طی می‌کند.

واردات گازوئیل متوقف شد

● باشگاه خبرنگاران: مدیر امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران از توقف واردات گازوئیل خبر داد و گفت: ایران به‌زودی این فرآورده نفتی را صادر خواهد کرد. محسن قمری با اشاره به واردات گازوئیل در چندماه اخیر گفت: طی چندماه گذشته چندمحموله گازوئیل با توجه به نیاز فصلی کشور وارد شده که هم‌اکنون واردات آن متوقف شده است. وی درباره اینکه مهم‌ترین مشکلی که هم‌اکنون برای صادرات مالی به خریداران فرآورده‌های صادراتی مهم‌ترین مشکلی است که درحال‌حاضر وجود دارد. معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت نیز بیشتر به شانا گفته بود: وزارت نفت سال ۹۳ را با راهبرد افزایش تولید گاز و کم‌کردن مصرف سوخت‌های مایع آغاز کرد.

طرح تحریم گاز اروپا تهیه می‌شود

● مهر: نماینده مردم نور و محمودآباد در مجلس با اشاره به فرمایشات رهبرمعظم‌انقلاب تصریح کرد: در پی فرمایشات معظم‌له، طرح تحریم گاز اروپا تهیه می‌شود. عبدالوحد فیاضی ظهر پنجشنبه در جلسه شورای اداری شهرستان نور، به بیانات رهبرمعظم‌انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر شرایط بین ما و ۵+۱ به‌گونه‌ای است که آنان در پی تسلط خود هستند و اگر ما نیز شرایط آنان را بپذیریم، آنان دست از تحریم برنمی‌دارند. فیاضی به طرح تحریم گاز اروپا اشاره کرد و گفت: مرحله مقدماتی این‌طرح تهیه شده و به هیات ریسه مجلس تقدیم می‌شود.

وجود قطعات تقلبی آسانسور در مسکن مهر

● ایسنا: رییس سندیکای صنایع آسانسور و پله برقی می‌گوید: در پروژه‌های مسکن مهر، سهل‌انگاری زیادی در اخذ گواهی بازرسی استاندارد صورت گرفته و به‌دلیل کاهش هزینه، کارفرمایان ساختمانی، خود اقدام به خرید قطعات آسانسور کرده‌اند و توسط افراد فاقد صلاحیت برای نصب اقدام می‌کنند. به همین دلیل می‌توان گفت بسیاری از آسانسورهای مسکن مهر، فاقد گواهی استاندارد هستند.

تلفن: ۲۲۰۴۴۲۰۴

follow us on instagram @JC_IRAN

جانان‌تان چارلز